

Pelastustoimen ja ensihoitopalvelun moniammatillinen yksikkö tehokkaasti ihmisen turvana

Teija Norri-Sederholm

Pelastustoimen tutkijatapaaminen 6.6.2018

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Moniammatillinen toimintamalli

- Henkeä pelastavan avun turvaaminen vasteaikojen mukaisesti harvaan asutuilla alueilla
- Ensihoitaja-pelastaja –työpari, kalusto
- Kotiin vietävien päivystyksellisten palvelujen tukeminen
- Tavoitteena myös tukea kotona selviytymistä ja ehkäistä kotiympäristön onnettomuuksia

Tutkimushankkeen taustalla

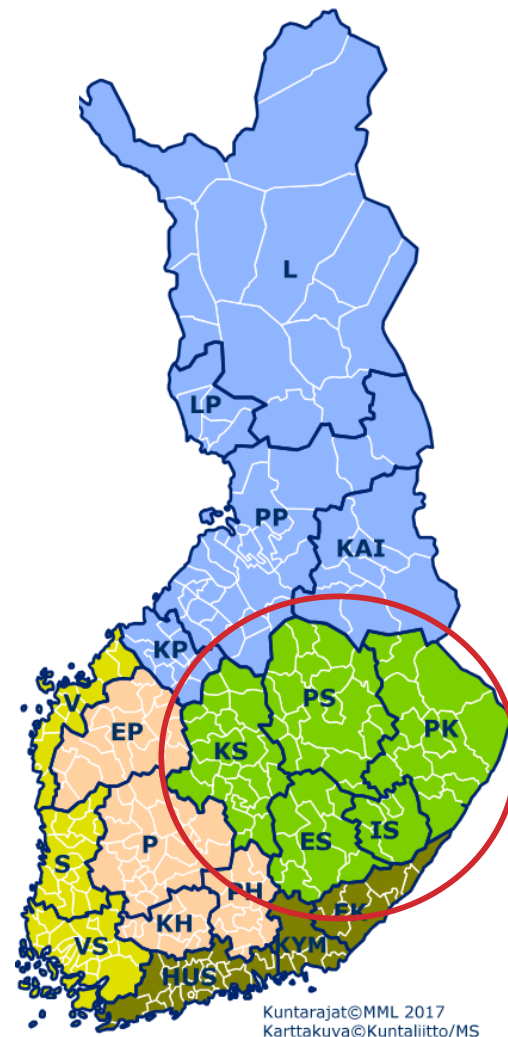
- Halu kehittää monipuolista pelastustoimen ja ensihoidon toimintaa ja yhteistyötä
- Löytää ratkaisuja valmiuden ja palvelujen saatavuuden turvaamiseksi
- Palvelujen yhdenvertaisuuden parantaminen huomioiden samalla kustannustehokkuus

Pienillä paikkakunnilla ja maaseudulla
kansalaisten turvallisuudentunteen
kannalta on merkittävää
”että edes jossain palaa valot”

Aineisto ja tutkimusetiikasta

- Kolme henkilöstökyselyä
- Asiakaskyselyt
- Turvallisuushavainnointi
- Pronto- ja Wisemaster-tilastot
- Ensihoidon tehtävätilastot
- Kunnan ja kotihoidon haastattelut
- Organisaatioiden johdon haastattelut

Tutkimushankkeessa ei vertailtu alueita
Tutkimusaineisto ainoastaan tutkijoilla

Turvallisuushavainnointi	Kunnossa kpl	Korjattavaa kpl	Yht. kpl
1. Osoitemerkinnät näkyvät selvästi	49	6	55
2. Palovaroittimia on vähintään 1 kpl/60m ² /kerros ja ne on tarkastettu ja paristot vaihdettu	43	11	54
3. Asunnossa on häkävaroitin, jos tulisija (suositus)	14	19	33
4. Kulkureitit ovat vapaat ja asukas kykenee tarvittaessa poistumaan asunnosta	49	3	52
5. Tulisijojen nuohousajankohta on tarkastettu asukkaalta ja niiden ympärys on vapaa palavasta tavarasta	22	4	26
6. Asunnossa on alkusammutusvälineitä (suositus) ja ne on tarkastettu ja huollettu	17	36	53
7. Asunnossa on ensiapuvälineet (suositus)	10	39	49
8. Saunan kiukaan suojaukset ovat kunnossa ja saunassa ei säilytetä sinne kuulumatonta tavaraa	30	5	35
9. Hätänumero 112 on tiedossa	39	10	49
10. Palovaroittimia on myös makuuhuoneissa (suositus)	25	22	47
Yhteensä (kpl)	298	155	453

Onnettomuuksien ehkäisy

”Unissa hehkuva hiillos ja pellit oli laitettu kiinni, häkämittari näytti 156 ppm. Tuuletettiin asunto ja avattu pelti sekä ohjeistettu että peltiä ei saa laittaa kiinni ennen kuin hiillos on sammunut sekä kehotettu hommaamaan häkävaroitin.”

”Asunnossa roinaa joka paikassa, hankala liikkua. Kotihoidon mentyä asuntoon sähköuuni oli ollut päällä, ilmeisesti yrittänyt lämmittää sillä asuntoa. Palokuormaa runsaasti, huoneistopalon riski kasvanut. Ensihoitotehtävä, niin ei ehditty kaikkia kohtia käymään läpi.”

**Turvallisuushavainnoinnit parantaneet
asiakkaiden turvallisuudentunnetta ja saaneet
heidät ajattelemaan turvallisuusasioita**

Turvallisuushavainnoinnin jälkeen...

	Kyllä	Ei	Oli kun- nossa	Ei koske minua
Olen keskustellut läheisteni kanssa kotini turvallisuudesta	75 %	12 %	13 %	0 %
Olen tarkastanut tai tarkastuttanut palovaroittimieni toiminnan	75 %	0 %	25 %	0 %
Olen opetellut hätänumeron 112	69 %	0 %	31 %	0 %
Olen vaihtanut tai vaihdattanut vanhan palovaroittimen uuteen	69 %	25 %	6 %	0 %
Olen asentanut tai asennuttanut kokonaan uuden palovaroittimen tai palovaroittimia	67 %	13 %	20 %	0 %

Turvallisuushavainnoinnista

Turvallisuushavainnoinnin kohderyhmiä voisi laajentaa.

Se voisi olla rutiinia ensihoidon tehtävillä.

Kotihoidon kouluttaminen turvallisuushavainnointiin.

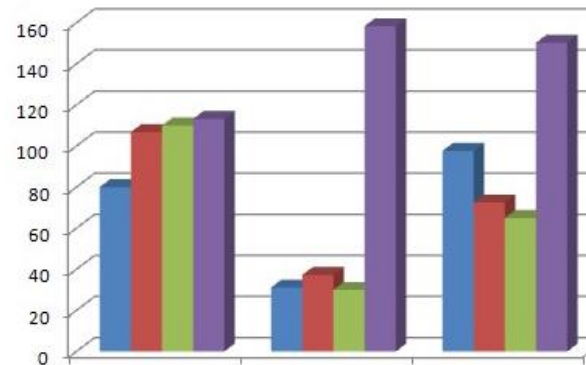
Yhteistyö kotihoidon kanssa

- Suora kontakti yksikköön puhelimella koettu helppona ja hyvänä yhteydenpitotapana. Kotihoitaja voi kertoa suoraan yksikölle asiakkaan tilanteesta
 - VIRVE -puhelinta käytetään päivittäin
 - Yksikön tekemät asiakkaan tilanarviot näkyvät esim. lääkärikäyntien vähenemisenä ja mahdollisuutena odottaa käyntiä esim. aamuun.
- 31 tilanarviota, joista kotihoito olisi lähettänyt 24 asiakasta lääkäriin

Tilastoinnista

Tarve yhtenäiselle tilastointikäytännölle
ennaltaehkäiseviin ja päivystysluonteisiin
kotihoitoa tukeviin tehtäviin

Moniammatillisen toiminnan onnistumisen edellytykset

Oma
motivaatio &
sitoutuminen

Organisaation
johdon
sitoutuminen

Monialainen
osaaminen

Ohjeistus &
sopimukset

Henkilöstö

Pelastaja – pelastajatutkinto ja vähintään lähihoitajatutkinto (ensihoidon suuntautuminen) ja lääkeluvat

Ensihoitaja - hoitotason pätevyys ja sopimuspalokuntien kurssit

Yksikön työntekijöiden ajatuksia

- ”Täytyy tuntea ja tunnustaa omat rajansa. Tietää tilanteet, missä voit toimia ja missä täytyy olla esim. johdettava. Samalla tavalla ensihoitajan tulee tietää omat osaamisensa, ym. asiat palopaikalla kuin pelastajan esim. lääkehoidossa ja sen toteuttamisessa.”
- ”Parhaimmillaan moniammatillisessa yksikössä työskentely on erittäin antoisaa. Se myöskin kehittää ja vahvistaa ammatillista osaamistani todella paljon.”
- ”Hyvin sujuu. Potilasturvallisuus on yhteinen ajatusmalli”

Toiminnan vaikutukset asiakkaalle

- Monialainen osaaminen ja laajempi asioiden huomioonottaminen hyödyttää asiakkaita
- Aikaisempi voinnin tarkastus
- Yksikkö saatavilla 24/7 pienessäkin kunnassa
- Toimiva yhteistyö on aina asiakkaan etu
- Ennaltaehkäisyyn ja turvallisuudentunteen luomisen merkitys
- Asiakkaiden aktivoituminen kodin turvallisuuteen

Toiminnan vaikutukset pelastustoimelle

- Lakisääteisen pelastustoiminnan valmiuden turvaaminen
- Vasteaikojen lyhentyminen
- Paloasemalla 24/7 pelastustoimen ammattilainen
- Ensihoitotehtävien runsas määrä voi vaikuttaa asemapalveluksen hoitamiseen ja harjoitteluun
- Keskinäinen yhteistyö paranee
- Tiivistynyt yhteistyö sopimuspalokuntien ja ensivastetoiminnan kanssa

Toiminnan vaikutukset ensihoitopalvelulle

- Yhteistyön avulla saavutettu toiminnallista ja rahallista hyötyä
- Voidaan tuottaa palveluja laajemmin
- Yhteistehtävillä hyötyä pelastustoimen tuntemisesta
- Pelastajan läsnäolo lisää turvallisuutta
- Valmiuteen ja resursseihin liittyvissä vastauksissa selkeitä eroja

Moniammatillinen toimintamalli

- Hankkeen tulokset tiivistyvät ihmiseen, osaamiseen, organisointiin ja johtamiseen
- Ihmisten sitoutuminen toimintaan, tietoisuus toistensa osaamisesta sekä selkeät toiminta- ja johtamismallit ovat moniammatillisen yksikön toiminnan perusta
- Toisena keskeisenä loppupäätelmänä voidaan todeta, että rajojen rikkominen kannattaa monella tavalla

”Pitäisi saada luotua ME-henkeä ja ajatella, että me toimimme
YHDESSÄ kuntalaisten parhaaksi”

© Tero Lähdesmäki

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

Työturvallisuus pelastustoimen ja ensihoidon uusissa työmuodoissa

1.8.2018-31.1.2020

POHJOIS-SAVON
PELASTUSLAITOS

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND